

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 2. Vtrùm Deus per suam substantiam omnibus rebus sit intimè
præsens, in illisque existens. Et qualliter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

partiale, siue totale in spatio à se distante operetur; sed vel in eodem suo spatio, vel in spatio sibi immediato omne agens necessarium, ac indispensabiliter profus operari debet; prout speciatim quæst. citata proposuit, & probauimus. Vbi etiam argumenta, quæ contra hanc doctrinam opponi possunt, aut etiam solent, fusè diluimus. Quia semel statutà, iam palam est, quomodo ex operatione, quam Deus exercet, aut exercere potest vbique, per consequentiam metaphysicè necessariam sequatur, Deum ipsum vbique esse præsentem, vt nostra propositio fert. Quamquam enim ex prædicato generico actionis (præscindendo ab eo, quod actio ex prædicato differentiali sit, aut non sit penetratiua comparatione agentis) dumtaxat inferatur præsentia agentis in spatio contiguo, siue immediato ipsi actioni; quia tamen nullum est spatium, ex quo Deus in immediato saltem non possit agere; idcirco ex eo præcisè, quod Deus agit, aut potest agere in omni spatio, necessarium inferendum venit, Deum in omni spatio præsentem esse. Præter quàm quod, quia actio Dei ex prædicato differentiali haud dubiè penetratiua est, etiam ex eo, quod Deus agit, aut potest agere in quouis spatio inferitur, ipsum in eodem præsentem esse.

36 Hinc sequitur contra Aduersarios, ad infinitatem Dei, aut eius omnipotentia non pertinere, posse agere in spatio distante, ita, vt, etsi per impossibile non esset vbique, vbique nihilominus posset per se absolute agere. Quippe ad infinitatem Dei, aut eius omnipotentia pertinere nequit, posse absolute chymaram impossibilem, exequi, vt constat. Actio autem Dei in spatio distante chymara esset impossibilis in data hypothese iuxta doctrinam statutam. Ceterum, sicut pertinet ad infinitatem omnipotentia Dei, possit causare quaslibet alias chymaras impossibiles non absolute, sed ex hypothese, quod illæ possibiles essent, iuxta doctrinam tactam supra disput. 4. quæst. 2. inferensque suo loco latius tradendam; ita quoque pertinet ad infinitatem omnipotentia Dei, causare actionem, siue agere in spatio distante ex hypothese, quod talis actio, adhuc pro casu, quod Deus non esset vbique, chymarica, pro casu ipso esset possibilis.

QVÆSTIO II.

Verum Deus per suam substantiam omnibus rebus sit intimè præsens; in illisque existens. Et qualiter.

37 **Q**ui per errorem negarunt, Deum vbique esse præsentem per suam substantiam, prout vidimus quæst. 1. consequenter etiam negarunt, Deum omnibus rebus intimè per suam substantiam præsentem esse. Oppositam tamen veritatem tenent omnes Catholici præter vnum, aut alterum in illum errorem prolapsum, prout ibi notauimus.

Propositio I.

Certum omnino secundum fidem, 38 atque etiam euidens secundum naturalem rationem est, Deum omnibus rebus per suam substantiam localiter, & profus intimè præsentem esse; in illisque subinde existentem.

Id enim apertè præferunt pleraque loca Scripturæ quæst. 1. pro primâ propositione commemorata. Et tenent Patres ibi citati. Quorum aliqui pro eodem vsurpant, esse Deum vbique, & esse in omnibus rebus. Alij, existere Deum in omnibus rebus, aut omnibus intimè esse præsentem, expressè dicunt. Alij, (quod recidit in idem) Deum res omnes penetrare, peruadere, vel permeare.

Ratione quoque id ipsum ex distis quæst. 1. 39 facile demonstratur, Quia eo ipso, quod Deus est præsens alicubi, siue in aliquo loco, siue in aliquo spatio locali, non potest non esse penetratus localiter cum aliâ quâuis re existente in eodem loco, siue in eodem spatio locali; & consequenter non potest non esse intimè præsens localiter ipsi rei, vt est manifestum. Siquidem idem est omnino, esse duas res intimè penetratas, atque adeò sibi inuicem præsentem localiter, atque, esse ambas in eodem loco, siue in eodem spatio locali, vt constat. Sed ex vnâ parte Deus est præsens in omni loco, in omni ve spatio locali, vt quæst. 1. statutum est; ex aliâ verò parte nulla res est, quæ non sit præsens in aliquo loco, in aliquo ve spatio locali. Ergo nulla est res, cum qua Deus non sit penetratus, cuique subinde non sit intimè præsens localiter in eodem loco, in eodem ve spatio locali, in quo ipsa est præsens.

Quoniam verò ex vi huiusmodi præsentia 40 physica, qua Deus omnibus rebus intimè præsens est localiter, communiter à theologis, atque etiam à Patribus dicitur Deus esse, siue existere in illis; cum tamen ipsæ res, etiam si mutuo præsentem localiter, & intimè Deo, non dicantur in ipso esse, siue existere, saltem adeò communiter; examinandum modò sequitur, cur id ita eueniat.

Gillius lib. 2. de Deo tract. 9. cap. 13. post 41 longum discursum tandem concludere videtur num. 13. tamen si subobscurè, idcirco Deum dici esse in rebus ratione suæ immensitatis, quia intimè præsens illis est, non vnicuique, sed vt figurans, formansque illas suâ immediatâ applicatione; quemadmodum sigillum per sui immediatam applicationem format effigiem sui in materiâ molli, in ipsaque subinde effigie formatâ dicitur esse. Quo pacto quia non sunt res ipsæ præsentem Deo, in Deo esse non dicuntur. Recapitulus vero lib. 4. de Deo quæst. 12. num. 3. ait, propterea Deum dici esse in rebus; quia præsentia, qua præsens illis est, intimitatem summam habet, qualem non habet vnâ creatura intimè præsens alteri, aut ipsi Deo; ideoque ab intima præsentia neque vnâ creatura dicitur esse in alterâ, neque vlla in Deo. Intimitas autem creaturarum ideo, inquit, non est summa, quia est diffingibilis. Quirous denique tom. 1. de Deo in Comment. artic. 3. quæst. 8. ait, Deum dici esse in creatura; quia præcontinet illam vt causa; qualiter nequit creatura dici esse in Deo; quia vt causa non præcontinet illum. Nullus ex his modis dicendi præcet.

42 *et.* Neque alium ad rem reperio apud alios *Au-*
tores. Non placet primus. Quia iungit intimam
 præsentiam operationem, qua Deus creaturæ, cui
 præsens est, per se immediate præbet talem essen-
 tiam, qualem habet; eoque titulo eam formare
 seu figurare dicitur sua immediatâ applicati-
 one. Quod extra rem esse videtur. Quia hic dumtaxat
 queritur ratio, cur Deus ratione præsentia præ-
 cise, qua præsens est rebus, dicatur esse in illis,
 ut à Theologis, & Patribus reuera dicitur. Non
 placet secundus. Tum quia Deus non magis in-
 time est præsens creaturæ, quam creatura Deo;
 cum non sit magis penetratus in eodem spatio
 locali Deus cum creaturâ, quam creatura cum
 Deo; & intimitas duorum, de qua tractamus,
 aliud non sit à mutua eorundem, & adæquatâ
 43 penetratione, seu coexistentia in eodem spatio
 locali nullatenus suscipiente magis, & minus.
 Tum quia intimitas duorum in spatio locali ex
 eo, quod sit disiungibilis, & etsi sit minus neces-
 saria, non tamen est minor propter rationem
 dictam. Tum quia esto minor ex eo esset; at in-
 timas creaturæ cum Deo non magis est disiungi-
 bilis, quam intimitas Dei cum creaturâ; cum
 utraque absolute possit deficere ex defectu creatu-
 ræ; & ex suppositione, quod existit creaturæ,
 æque sit utraque necessaria. Tum denique quia
 licet intimitas Dei cum creatura maior esset,
 quam intimitas creaturæ cum Deo, inde non
 posset nasci, ut Deus in creaturâ, non item crea-
 tura in Deo diceretur esse absolute. Ut summum
 enim posset dici eo titulo Deus magis intime in
 creaturâ esse, quam creatura in Deo. Denique
 neque tertius modus dicendi placet. Tum quia à
 præcontinentiâ effectus in causâ potius effectus in
 causâ, quam causa in effectu esse dicitur. Tum
 quia omnis causa creata, penetrata cum suo effe-
 ctu localiter, (ut est aqua cum suo frigore, ignis
 cum suo calore, intellectus cum sua intellectio-
 ne, &c.) eo ipso diceretur esse in illo. Quod
 est absurdum valde alienum ab usu. Pro-
 pterea.

Propositio 2.

43 Arbitror à supereminente excellen-
 tiâ, qua Deus excellit super omnes crea-
 turas, atque adeo supra ipsas est, congruen-
 ter satis provenire, ut dum eis physicè con-
 iungitur per præsentiam localem, in illis
 esse dicatur; quin possint dici pariter ipsæ
 creaturæ, utpote essentialiter Deo inferio-
 res, eo titulo esse in Deo; quantumvis ipsi
 pariter per præsentiam localem coniunctæ
 sint.

Superioritas enim Dei quoad essentiam supra
 essentiam creaturarum causa videtur satis congrua,
 ut quasi in illis insidere, subsequè illas habere præ-
 sentialiter atque adeo esse in illis dicatur iuxta il-
 lud Isaïæ 66. *Cælum mihi sedes est, terra autem sca-*
belum pedum meorum, & illud Genes. 3. *Spiritus Do-*
mini ferebatur super aquas. Illudque etiam Lucæ
 4. *Spiritus Domini super me.* Nec non & illud
 Damasc. lib. 1. fidei cap. 16. *Deus cuncta replens,*
 & *super omnia eminens.* Itaque eminentia Dei
 supra omnes creaturas appositè videtur fundare
 dictum modum loquendi, quo præsentialiter di-
 citur esse in illis.

Præter istum autem titulum tam corporali- 44
 bus, quam spiritualibus rebus communem, alio
 insuper titulo venit dicendus Deus esse in rebus
 corporalibus; quia videlicet, cum habeant à sua
 diuisibilitate tria circumferentiam, & fundam,
 intra se infundo habent integrum Deum; eoque
 iure Deus in ipsis dicitur esse: tamen etiam ear-
 rum circumferentia sit totus ipse præsens. Quo
 item titulo anima rationalis intra corpus, & in
 corpore, quod informât, dicitur esse. Et doe-
 mon intra corpus, in corporeque, quod obsidet.
 Et Christus dominus intra species, & in specie-
 bus sacramentalibus, in quarum fundo integer
 est ob modum existendi indiuisibiliter, quem ibi
 habet.

45 Ex quibus patet, quomodo, cum duæ res
 spirituales localiter inter se penetrantur, quæ su-
 perior altera fuerit qualibet superioritate, in eâ
 eo titulo existere dici possit; sed non vicissim.
 Quomodo item, cum intra creaturam corpo-
 ream quælibet alia integra existit penetrata cum
 eius fundo, intra ipsam, & in ipsâ esse dicenda
 sit. Quomodo demum Deus priori titulo in omni
 creaturâ spirituali dicatur esse; utroque autem
 in omni corporea: cum neutro eorum villa crea-
 tura dicatur esse in Deo.

Propositio 3.

46 Nihilominus alio sensu creaturæ om-
 nes dici possunt, aut etiam solent præsen-
 tialiter esse in Deo, quatenus ab eius im-
 mensitate localiter circumplectuntur, &
 continentur.

Ita tenet Alesius, 1. par. quæst. 9. num. 3.
 Consonatque illud D. Gregorij apud ipsum.
Quolibet mutantur Angeli, intra Deum currunt.
 Communisque modus loquendi Patrum dicen-
 tium, Deum extra res omnes esse, & illas con-
 tinere. Quod enim intra aliud est, & ab eo con-
 tinetur, in eo esse dicitur. Quocirca dixit August.
 lib. 33. 99. quæst. 20. *Deus non alicubi est. Quod*
enim alicubi est, continetur loco. Et tamen quia est,
& in loco non est, in ipso sunt potius omnia, quam
ipse alicubi.

QVAESTIO III.

Verum Deus sit in omnibus rebus per
essentiam, præsentiam, & po-
tentiam. Aut aliter.

Et qua ratio-
ne.

47 PRO resolutione suppono, varijs modis (quo-
 rum aliquos recensuit Aristot. lib. 4. Phys.
 cap. 3. text. 23.) dici unum esse in alio. Primò
 tanquam pars actualis in toto actuali seu physico,
 seu metaphysico. Quo titulo dicitur quis esse
 in tali exercitu, aut populo, aut congregatio-
 ne, aut religione, aut quavis alia multitudine.
 Secundò tanquam totum potentiale, seu logi-
 cum, quale est omne vniuersale, in partibus
 eius potestatiuis, quales sunt eius inferiora.
 Tertio vice versâ tanquam inferiora vniuersalis
 Y 2 in